

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Turjános

Utoljára módosítva: 2013-10-09 07:42:53

Megye: Budapest

Községhatár: Budapest, XV. ker.

A terület kiterjedése: 18 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1999

GPS koordináták: 47.54988, 19.16567

Felmérést végző személy(ek) neve: Bajor Zoltán

E-mail címe(k): bajor.zoltan@mme.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület Budapest ÉK-i részén fekszik, a Szilas-patak – Rákospalotai határút – közigazgatási határ között, szántóföldi környezetben. A területet autóval körülményes megközelíteni, ugyanis az erdőfolt a legközelebbi lakott területektől kb. 1,5 km távolságban fekszik. Legegyszerűbb tömegközlekedéssel és gyalogosan bejárni az élőhelyet. A legközelebbi buszjáratok az Újpalota és Cinkota HÉV állomás között közlekedő 175-ös, illetve a Puskás Ferenc Stadiont Újpalotával összekötő 130-as járat.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A XV. kerület egyik utolsó, viszonylag épen megmaradt puhafás ligeterdeje. A város ÉK-i részének mezőgazdasági területekkel övezett részén található, lakott városrészek innen kb. 1,5 km-re található, emiatt zavartsága kismértékű. A területen nem haladnak át sétautak, így belső részei teljesen járatlanok. Középső részén mélyebb részek is található, ahol nagyobb esőzések idején megáll a víz. A területtől DK-re, az M0-s XV. kerületi felhajtójának déli oldalán egy telepített nyaras található, amely alatt a víz elég nagy mennyiségben össze szokott gyűlni.

Valószínűleg a közeli Turjános felé tartana innen a víz, mivel ez a környék egyik legalacsonyabban fekvő része, de a tájtalakítások miatt a víz nem jut le a területre. A vízhiány érződik az erdőn, korábban tekintélyes méretű fűzek voltak itt, de ezek kiszáradtak. Sajnos az elmúlt években a holtfaanyagot ismeretlenek feldarabolták és nagy részüket el is vitték.

Pozitívum azonban, hogy a holtfák környékén igen szép és sűrű fűzállomány kezd felnőni, melyek fokozatosan ismét beerdősítik a nyílttá váló területrészt. A zömmel erdős vidék ÉK-i része nyíltabb, itt jelentős állománya alakult ki a tájidegen kanadai aranyvesszőnek (*Solidago canadensis*). A visszaszorításuk érdekében a fenntartó Főkert Nonprofit Zrt. évek óta szisztematikusan tervezett kaszálással próbálja gyengíteni az özönnövényt, mely próbálkozás egyértelműen sikeresnek bizonyul. Ugyanezen területrészen több tájra nem jellemző fásszárú is előfordul. A védett élőhelyet földutak veszik körül. Az erdős részen két magasfeszültségű távvezeték-oszlopsor is húzódik, mely alatt vágják a növényzetet, de amennyire lehet, figyelembe veszik a természetvédelmi szempontokat. A vezetékek és az erdő találkozásánál – a nyugati oldalon – kiterjedt akácós állomány található. Az erdő részben degradált növényzete ellenére a főváros pesti oldalának egyik legjelentősebb énekesmadár-vonulóhelye a sűrű növényzet és a bodzás szegélyek adta táplálékbázis miatt.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

50 % Erdő

25 % Gyep

20 % Cserjés

5 % Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
OC, P2A, RB, M8

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás,
Egyéb típus: magasfeszültségű távvezeték sorok úrszelvényeinek tisztítása
Jellemzőik, intenzitás: évente-kétévente 1 alkalom

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen
Felmérés, Őrzés, Özönnövények irtása, Kaszálás, Rekonstrukció
Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Sok

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Kevés

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*): kevés

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 4

Állapotuk: jó

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

konkoly (*Agrostemma githago*): kb. 50 tő (gabonafélékhez kötődik, ha más növény kerül a szántóföldekre ideiglenesen hiányozhat a terület növényvilágából.) széleslevelű nőszőfű

(*Epipactis helleborine*): kb. 5 tő

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

pézsamacincér (*Aromia moschata*): ritka kis színjátszólepke (*Apatura ilia*): szórványos nappali pávaszem (*Inachis io*): gyakori kardoslepke (*Iphiclides podalirius*): gyakori fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*): gyakori Atalanta-lepke (*Vanessa atalanta*): gyakori Madarak esetében elsősorban a jelentősebb költőfajok kerültek felsorolásra: egerészölyv (*Buteo buteo*): állandó, a területen évente rendszeresen 1 pár költ vörös vércse (*Falco tinnunculus*): a területen nem költ, de a környező mezőgazdasági területeken több pár is fészkel; a Turjános felett egész évben megfigyelhetők vadászó egyedei fekete harkály (*Dryocopus martius*): állandó, a területen évente rendszeresen 1 pár költ nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*): állandó, a területen évente rendszeresen 2-3 pár költ zöld küllő (*Picus viridis*): állandó, a területen évente rendszeresen 2-3 pár költ búbos banka (*Upupa epops*): a területen nem költ, de a környező mezőgazdasági területeken és magán a Turjánosban is rendszeresen megfigyelhetők egyedei fekete rigó (*Turdus merula*): állandó, a területen évente rendszeresen 10-15 pár költ énekes rigó (*Turdus philomelos*): vonuló, a területen évente rendszeresen 5-6 pár költ fülemüle (*Luscinia megarhynchos*): vonuló, a területen évente rendszeresen 8-10 pár költ vörösbegy (*Erithacus rubecula*): állandó, a területen évente rendszeresen 5-6 pár költ cigánycsuk (*Saxicola torquata*): vonuló, a területen évente rendszeresen 1-2 pár költ szürke légykapó (*Muscicapa striata*): vonuló, a területen évente rendszeresen 2-3 pár költ barátposzáta (*Sylvia atricapilla*): vonuló, a területen évente rendszeresen 5-6 pár költ kis poszáta (*Sylvia curruca*): vonuló, a területen évente rendszeresen 1-2 pár költ mezei poszáta (*Sylvia communis*): vonuló, a területen évente rendszeresen 1-2 pár költ csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*): vonuló, a területen évente rendszeresen 4-5 pár költ tengelic (*Carduelis carduelis*): állandó, a területen évente rendszeresen 3-4 pár költ zöldike (*Carduelis chloris*): állandó, a területen évente rendszeresen 3-4 pár költ csuszka (*Sitta europaea*): állandó, a területen évente rendszeresen 3-4 pár költ tövisszúró gébics (*Lanius collurio*): vonuló, a területen évente rendszeresen 2-3 pár költ sárgarigó (*Oriolus oriolus*): vonuló, a területen évente rendszeresen 3-4 pár költ

5. Egyéb észrevétel

10,9 hektár (108 579 m²); 25/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet alapján. *Megjegyzés a védetté nyilvánítás éve ponthoz: A területet még a XV. kerületi Önkormányzat helyezte védettség alá 1994-ben, majd védettségét 1999-ben átvette a „Budapest Főváros Közgyűlésének Budapest helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 32/1999. (VII. 22.) önkormányzati rendelete”. A védettségét a „Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelete” megerősítette.